

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

• XXV-İK •
ÉVFOLYAM

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET, A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A FŐPINCÉREK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1922.
JULIUS 1.

Postatakarékpénztári csek-
szám a: 47.368.

Szerkesztő és laptulajdonos: BARTA MANÓ

Telefon: 68-15

Előfizetési árak: Egész évre 200 korona, félévre 100 korona
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

13
szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI, Teréz-körút 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

Fontos értesítés!

A kávéházi árak, valamint a zsemlye árak megállapítása. A borralaló önkényes levonása büntetendő cselekmény.

és tizezresekben iratnak le. Vajjon idejutunk mi is, vagy pedig sikerül megállani a lejtőn?

Uj kormányunk van, mely első sorban a gazdasági kérdések rendezését tette programjává. Sikerülni fog ez vagy sem, igen messzemenő kérdések, amerre választ ma még nagyon kevesen tudnak adni.

Nézetünk szerint mindenkinek elemi kötelessége, hogy a saját szűkebb körében igyekezzék tűrhető helyzetet teremteni. Mi megtettük ezt akkor, amikor a munkássággal való békét tetemes áldozatok árán is megteremtettük, csak azért, hogy módunk legyen iparunk ujjaszületését és a romokból való telépítését lehetővé tenni.

Kétszeres súlyt helyezünk erre a békés állapotra, egyrészt szociális szempontból, hogy végre ismét teljes a megértés a munkás és a munkaadó között és a munkáságnak alkalma nyílt meggyőződni arról, hogy munkaadója igaz barátja neki és nincs szükség semmiféle közbenjáró szervre, hogy a jogos érdekek kölesönösen méltányoltassanak. Ez alkalomból csak le kívánjuk szögezni ipartestületünk azon régi és sokszor ismételt állástoglatását, meg kell adni a munkásnak mindent, ami őt jogosan megilleti, tehát bér, szabadnap, telmondási idő, szóval mindazon feltételeket, amelyek egzisztenciáját biztosítják.

Ami a kérdés másik részét illeti, a gazdaságit, erről más fentebb beszéltünk, ezuttal csak azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy a munkáskérdés békés megoldásával a munkaadók figyelmüket teljesen iparuk kérdéseinek szentelhetik és így eredményesen dolgozhatnak iparuk érdekében.

Ez a helyzet ma és mi azt hisszük, hogy egyelőre sikerülni fog a megkezdett uton tovább haladni. A jóakarát, úgy látjuk, mindenütt meg van hozzá. Azt hisszük, hogy a munkáskérdések megoldásának csak az lesz a módja, ha abból a politikai és hatalmi kérdések teljesen kikapcsolatnak. Ehhez véleményünk szerint a dolgozó munkásság is teljes mértékben hozzá fog járulni és így a most megteremtett béke talán végre meg hozza értékes gyümölcseit, amelyek fel fognak émi az áldozatokkal.

Béke.

Izgalmas napok és napokon át tartó tárgyalások és megbeszélések után helyreállott iparunkban ismét a békeállapot. A budapesti kávésipar munkaadói elmentek a teherviseelőképességük legvégső határáig, sőt azon túl is, csak azért, hogy bebizonyítsák, mennyire méltányolják munkásaik jogos anyagi érdekeit és készek azok teljesítésére, ha azokhoz semmiféle mellékgondolat nem fűződik.

Igen, elmentünk a végső határig, anélkül, hogy reményünk és módunk lenne arra, hogy a fokozódott kiadásokat behozhassuk. Tárgyilagosak akarunk lenni és megállapítjuk azt is, hogy az árvízsgáló bizottság a kávé és tea árának mérsékelt telemelését megengedte ugyan, de ez a telemelés még a nyersanyagok napról-napra emelkedő beszerzési költségeit sem fedezi, még kevésbé a munkabérek többletét. És ha hozzávesszük, hogy minden áremelés a forgalom bizonyos csökkenésével jár, konstatálhatjuk azt, hogy a kávéházak bevételei az árak telemelése dacára nem nőttek, viszont a kiadások jelentékeny mértékben.

Ez igen szomorú helyzet és hogy hová fog vezetni, nem tudjuk. A drágulás nap-nap mellett való növekvése nem akar véget érni, minden nap egy újabb drágulás. Ma víz, holnap gáz, holnapután a villamos, majd az élelmiszerek, ruházati cikkek és így tovább. Szomorú intő példa előtünk az egykor virágzó és olesóságáról híres Bécs példája, ahol ma már az árak csak ezresekben

Magyar Kávésok Országos Szövetségének I. rendes közgyűlése.

A Magyar Kávésok Országos Szövetsége június hó 21-én tartotta I. rendes évi közgyűlését, amelyen az Országos Iparegyesület részéről dr. Soltész Adolt igazgató és dr. Naményi Ernő titkár, a Vendégiosok Országos Szövetsége részéről Biró, Kiszél és Kőműves urak, a Budapesti Kávésok Ipartestülete részéről Reiner Mór elnök, Losonczy Gusztáv, Kovács József alelnökök vettek részt.

Gárdonyi József elnök nyitotta meg az ülést és örömmel üdvözölte a megjelent testületek képviselőit és a szövetség tagjait. A jegyzőkönyv vezetésével dr. Havas Nándor titkárt, hitelesítésével pedig Strausz Miksa és Stern Sándor szövetségi tagokat kérte fel.

Az 1921. évi zároszámadás és az 1922. évi költségvetés elfogadása után a közgyűlés a vezetőségnek a felmentést megadta.

A kereskedelemügyi minisztérium által előirt alapszabálymódosításhoz a közgyűlés hozzájárult és elhatározta jóváhagyás végett a módosított alapszabályok telterjesztését.

Miután a tisztikar mandátuma lejárt, a közgyűlés a következőket választotta meg két évre: Elnök: Gárdonyi József.

Társelnökök: Pethő György, ifj. Kass János (Szeged).

Alelnökök: Kallós Márkus, Sachs Odón, Németh Aladár (Debrecen).

Ellenőr: Frenreisz Antal.

Választmány: Reiner Mór, Gebauer Rezső, Losonczy Gusztáv, Rónai Miklós, Kovács József, Palócz Gyula, Weingruber Ignác, Tarján Vilmos, Pallai Miksa, Szabó Samu, Strausz Miksa, Langfelder Gyula, Gál Arnold, Szántó Béla, Mészáros Győző, Bronner Miksa, Hébel Mihály, Bognár Mihály (Győr), Princz Dániel (S.-A.-Ujhely), Fliegel Maurus (Szeged), Papp József (Ujpest), Kovács Dániel (Moson), Feldmann József (Ujpest), Rényi Jenő (Makó), Hillinger Miksa (Székesfehérvár), Gottlieb Rudolf (Tapolca), Gerő Lajos (Békéscsaba).

Számvizsgáló bizottság: Stern Sándor, Bródy Ignác, Gerő Aron, Mittler Ignác, Márk Károly.

A napirend következő pontja az elmúlt év törvényhozási intézkedéseinek ismertetése volt, mit dr. Naményi Ernő, az Országos Iparegyesület titkára kiváló szakismerettel és nagy tudással végzett.

Az ipartörvény ugyan már szentesítve lett, de a végrehajtási utasítás még nincs kiadva. Miután a törvény a kereskedelemügyi minisztert felhatalmazza, hogy a végrehajtási utasításokban a törvény egyes intézkedéseit enyhítse, remélni lehet, hogy a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter ur olyan szellemben fog intézkedni, miáltal a törvény a gyakorlati élethez fog közeledni. Az érdekeltségének feladata az, hogy legyenek résen, hogy a törvény rendelkezéseinek enyhítésével, a végrehajtási utasításban az ipar jogos kívánságai érvényre jussanak.

Ami a fenyüzési forgalmi adót illeti, az a kávéskókra nézve már is sokat vesztett élességéből. A kávéskók agilis vezetőségének köszönhető, a jól bevált ivrendszernek bevezetése. Szónok a

minisztériumban tartott tárgyalások alkalmával tapasztalta, hogy a pénzügyminisztérium az ivrendszer állandósítását óhajtja, mert ez nemcsak az áttekintés és könnyebb kezelés, hanem az ellenőrzést is egyszerűsíti. Nem valószínű, hogy a fenyüzési adó tárgyában kiadandó újabb végrehajtási utasítás a kávéskókra nézve lényeges változást tartalmazza.

Ami a személyzet és család élelmezése után követelt forgalmi adót illeti, szükséges lesz a vendéglősökkel együtt e kérdést tisztázni, és meggyőződése szerint a miniszter e jogos kívánságnak eleget fog tenni.

Komplikáltabb az egyes cikkek szándékolt fenyüzési adónak felemelése, mert azáltal a kávéskók-nál, melyek eddig általában 10% fenyüzési adót rónak le, a különféle adókulcsok nagy károsz okozhatnak és pedig ugy a beszedésnél, mint az elszámolásnál. E tekintetben sürgős eljárás szükséges, mire nézve az Országos Iparegyesület szívesen felajánlja közreműködését.

Még egy anomáliára kell rámutatni és pedig a forgalmi adónál. A kávéskók a főváros részére beszedett vigalmi adó után kötelesek forgalmi adót fizetni. E tekintetben is szükséges sürgős lépéseket tenni.

A közgyűlés dr. Naményi előadását nagy tetszéssel fogadta.

Azután Losonczy Gusztáv szólalt fel, ki dr. Naményi titkár előadását megköszönte és rámutat arra, hogy e hatóságok a fenyüzési és forgalmi adót meglehetősen bürokratikus szellemben kezelik. Most arról értesül, hogy a fenyüzési vállalatokat 5, 10, 15, 20 és 25%-osokra akarják kategorizálni. Leszögezni kívánja, hogy ezzel szemben, a legnagyobb energiával fogunk fellépni. A legnagyobb hállával eltelve köszönetet mond az Országos Iparegyesületnek, mely érdekeinket eddig is oly határozottan támogatta.

Még két kérdést említ fel: ez a kártya és a pezsgő adója. A kártya a kávésnál nem luxus és mégis fenyüzési adót kell fizetnünk és miatta ki vagyunk téve a hatóságok eljárásának, ez ügyben el kell járni.

Rámutat továbbá a pezsgőiparra, mely az adóval tönkre fétetett. Békeidőben a magyar pezsgő nagy exportcikk volt, mely a francia pezsgő után a második helyet foglalja el. Most ennek az iparnak a helyzete a különféle adók által lehetetlenné lett téve és sajnálattal tapasztaljuk, hogy a magyar ipar büszkeségét képező pezsgőipar visszaesésben van és maholnap képtelen lesz magát fenntartani, mert a közönség teherviselő képessége napról-napra gyengébb. Áll ez azonban nemcsak a pezsgőre nézve, mely utóvégre nem közönségleti cikk, hanem a kenyérré nézve is, mely a szegény embeinek fő tápláléka, mely a beszerzési ár drágaságán felül a külön megadóztatást nem bírja. Mindennap hangoztatják a drágaság letörését, de ez nem vihető keresztül, ha az állam és a főváros a legfontosabb közönségleti cikkeket újabb és újabb adókkal terheli meg, nincs hét, hogy egy újabb adó, vagy díjak ne emeltessenek fel. A villany, a gáz, a víz, a villamos és mint már féltálatosan közlik, a dohány újabbban drágábbak lesznek, dacára annak, hogy csak rövid idő előtt volt emelés. Ez kihat az egész vonalra és egy általános árdragítást von maga után. Ahhoz még hozzájárul a háztulajdonosok által terbevett ha-

lártalan üzletbéremelés is, állítólag az aranyparitás alapján. A csütörtöki nagygyűlés jogos demonstráció, mert a házbérek felszabadítása viszont a többi árak megkötése a drágaságot a lehetetlenségig fokozná. Felkéri a kartársakat, hogy a demonstrációs gyűlésen vegyenek részt és üzleteiket zárják be és hogy a távollévő kartársakat is hívják tel ugyanerre.

Reiner Mór figyelemmel hallgatta dr. Naményi rendkívül érdekes és tanulságos előadását. Különösen a kenyér és zsemlye megadóztatására vonatkozóan felemlíti, hogy Hegedűs akkori pénzügyminiszter a zsemlyének a fényűzési cikkek közé sorozását nem tartotta indokoltnak, jeleül annak, ő az ipartestület előterjesztésének helyt adott és a neki átnyújtott kérvényre rá is vezette, hogy zsemlye nem luxuscikk. Ennek ellenére a miniszter rendelkezése nem látott napvilágot, a kérvény érdemleges elintéztet sem nyert. A személyzet fogyasztásának megadóztatása anomália, mert a kávé azért semminemű ellenértéket nem kap.

Az általános árdragulás már oly súlyos, hogy czekek a közönségre már áthárítani nem lehet, mert ennek a teherviselőképessége sem bírja.

Sajnálattal látja, hogy a kartársak a mai közgyűlésen oly csekély számban jelentek meg annak dacára, hogy az iparra nézve fontos ügyek kerültek tárgyalásra. Az indolencia és a nemtörődomség gátat vet minden haladásnak. A vezetőség teljes áldozatkészséggel védi a kartársak érdekeit, mi a közelmúlt napokban lezajlott munkásmozgalom alkalmából is megnyilvánult, mikor a vezetőség éjjel-nappal fáradozott az üzemek zavartalan tolytatása érdekében. Fája a lelke, hogy minden törekvés ellenére az indolenciát letörni nem lehet.

Németh Aladár a fényüzési adó többszöri lerovását panaszolja fel, mire példákat is említ. Szóvá teszi, hogy egyes vidéki hatóságok a rendeleti intézkedéseket saját felfogásuk szerint értelmezik, miáltal a vidéki kartársak nagy zaklatásoknak vannak kitéve. Szükséges volna, ha a szövetség vezetősége a minisztériumban odahatna, hogy oly rendeletek adassanak ki, amelyeket félremagyarázni nem lehet. Rámutat a végrehajtási adó néhány intézkedésére, amelyet végrehajtani képtelenség.

Dr. Naményi reflektál Németh Aladár fel szólására, a felpanaszolt sérelmeket megmagyarázza, közli, hogy az adó megadóztatásának kérdése jelenleg a közigazgatási bíróság előtt fekszik és erre nézve eddig még elvi döntés nem történt.

Kovács József: A budapesti kávésiparnak közel másfél évszázados multja van, de meri állítani, hogy e másfél évszázad alatt nem történt annyi, mint amennyi a legutolsó 4-5 évben. A

vezetőség óriási tevékenységet fejtett ki, ez azt bizonyítja, hogy az iparunk és szövetségünk élén álló vezetőférfiak megérdemlik a beléjük helyezett bizalmat. Ha az Országos Szövetség, mint ilyen, nem is tekinthet ily hosszú multra vissza, de rövid fennállása óta nagy munkát teljesített. A szövetség abban a szerencsés helyzetben van, hogy oly elnököt választott, akinek a szakmában 50 éves multja van és aki a szövetség érdekeit fölébe helyezi saját érdekeinek annyira, hogy súlyos betegségből kelt fel, hogy e közgyűlésen résztvehessen. Ha egyebet nem nyújthatunk neki, adjuk neki szeretetünket és hozzá való ragaszkodásunkat. Eljen Gárdonyi József.

Németh Aladár: A szövetség jelentősége főleg a vidéki kartársakkal szemben domborul ki. A budapesti kávécsok intenzíven védhetik érdekeiket a budapesti ipartestületben, azonban a vidéki kávécsok egyetlen összekapcsoló szerve a Magyar Kávécsok Országos Szövetsége, mely egyöntetűen védi minden kartársnak érdekét. Ez okból a vidéki kartársak nevében mond köszönetet a szövetség vezetőségének és tisztikarának azért a fáradhatatlan munkáért és előzékenységért, melyet minden kartárral szemben tanusított.

Gárdonyi József köszöni az ünnepeltetést, bár nem érez rá jogcímét, mert mindenkor csak kötelességét teljesítette. Ezt mindenkor szívesen teszi, mert magáénak tekinti az összes kartársak érdekeit. Arra kéri az ipartestület elnökét és az összes kartársakat, hogy támogassák a szövetség működését a jövőben is. A mai viszonyok között nagy eredményeket nem is lehet elérni, de minden eredménynek első feltétele az összetartás és a kölcsönös együttműködés. A megjelenteknek, ugyszintén az Országos Iparegyesületnek köszönetet mondja, a közgyűlést berekeszti.

Elite-márka

Fiume *Cognac Medicinal*

„Fiume” szójegyre különösen ügyelni!

Adriatika RT.

Iroda: Budapest, I., Fehérvári-út 9.

Telefon: József 88-09.

A MAGYAR SZALÁMIGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG RÉSZVÉNYSZALÁMIJA

frankfurti virslije és debreczeni kolbásza utolérhetetlen minőségű
BUDAPEST, X. KER., FÜZÉR-UTCA 37. SZÁM.

TELEFON: JÓZSEF 59-16.

TELEFON: JÓZSEF 59-16.

A kávéházi árak megállapítása.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a következő átiratot küldte a Kávésok Ipartársulatának:

„Folyó évi június hó 16-án 215.1922. sz. alatt kelt beadványára értesitem t. Cimet, hogy az alábbi kávéházi cikkek tájékoztató árát a kávészaktanács meghallgatása után folyó hó 17-től kezdődőleg a következőképpen állapítottam meg: az a)-val jelzett árak a fényüzési adó alól mentes napszakasra forgalmi adóval együtt, a b)-vel jelzett árak pedig fényüzési adóval együtt értendők:

1. Tejeskáv (2 dl. 2 drb. kockacukorral):

a) K 13.—

b) K 18.—

2. Tea kannában (2,5 dl. 1,5 cl. rummal, vagy ¼ citrommal és 3 drb. kockacukorral):

a) K 12.—

b) K 14.—

A péksütemények árai.

A péksütemények árai a mai 3,50 K-ás beszerzési ár mellett a 660.1922. O. K. Á. B. sz. rendeletben foglaltak szerint 3,80 K, illetőleg fényüzési adóval együtt 4,20 K lenne. Tekintettel azonban arra, hogy a közönség körében mind nagyobb felháborodást kelt az, hogy az aprópénzhiány következtében a péksüteményekért d. e. 4 K-t, d. u. pedig 5 K-t kénytelen fizetni — anélkül, hogy ebből a kávésnak nagyobb haszna maradna, — az étkezési üzemekben a péksütemények árát úgy d. e. forgalmi adóval együtt, mint d. u. fényüzési adóval együtt egységesen 4 K-ban állapítottam meg. Ezen ár mellett ugyanis a fogyasztó közönség az árusítással megbízott alkalmazottnak az aprópénzhiánnyal indokolt visszaéléseitől megszabadul, anélkül, hogy a kávé az őt jogosan megillető haszontól elesne, mert a d. u. elmaradó haszon a d. e. engedett magasabb haszomból fedezetet nyer.

A hideg kávé ára.

Tudomásomra jutott, hogy egyes kávéházakban hideg kávéért magasabb árát követelnek, mint a meleg kávéért. A tájékoztató árak ilyen túllépését indokolatlannak tartom, mert a tájékoztató árak megállapításánál mindig egy egész üzleti év üzemi kiadásai és így a hűtési költségek is számításba vétettek.

A borralaló önkényes levonása.

Végül közlöm t. Cimmel, hogy a közönség köréből újabban mind gyakrabban fordulnak hozzáam panasszal amiatt, hogy a kávéházakban a fizető pincérek a fizetésnél a fogyasztó megkérdezése és beleegyezése nélkül bizonyos összegeket borralaló címen visszatartanak. Tekintettel arra, hogy a fogyasztót borralaló adására kényszeríteni nem lehet, és különösen, hogy a borralaló nagyságának meghatározása a fogyasztók tetszésétől függ, nyomatékosan felhívom t. Cimet, hogy tagjainál minden eszközzel hasson oda, hogy ez a visszaélés megszűnjék, mert ellenkező esetben, minthogy a fizető pincér által követelt összeg a fogyasztott cikkek vételárának tekintendő és a fizető pincér fénykedéseért mint a fizetések beszedésével megbízott alkalmazottjáért a kávéház tulajdonosa felelősséggel tartozik, úgy a fizető pincér, mint a kávéház tulajdonosa ellen árdrágító visszaélés miatt a büntető eljárást meg fogom indítani.

Célravezetőnek tartanám, ha ezen határozatomat a t. Ipartestület hivatalos lapjában egész terjedelmében közölné.

Budapest, 1922. június 17.

„Az elnök helyett:

Dr. Bölcsmán s. k., alelnök.»

Wittek Drogueria

VI., Nagymező-utca
31. szám.

Dusan felszerelt iaktár.

Telefon:
26-38.

Kávésok és kávéházi alkalmazottak
10% engedmény.

PRETS J.

cukrászda és fagyaltkülönlegességek

BUDAPEST

VII., Szövetség-utca 27.

Telefon: József 16-02.

Dreher Antal

serfőzdéi R. T. Kőbánya.

TELEFON: JÓZSEF 58-11

DREHER-COGNAC

Special-, ***, V. S. O.-Cabinet

Városi iroda:

VIII., Mátyás-tér 15.

TELEFON: JÓZSEF 25-21

A pincérség bérmozgalma.

A Főpincérek Orsz. Egyesülete nemcsak időszérűnek, közhasznúnak, — de elvétől eltérően — ezuttal szükségesnek is tartja a szakma munkásaihoz címzett következő nyilatkozat közzétételét:

A Főpincérek Országos Egyesülete már megalakulásakor is a béke zászlaját vette kezébe!

A munkásérdek védelmét céljainak élére írta, de a multak tapasztalatainak okulva, csakis a békülékenység, a közös és kölcsönös megértés útján.

Ettől a szellemtől áthatva, megalakulása napjától, szoros kapcsolatot tart fenn az Ipartestületekkel s minden dicsekély nélkül hangoztathatja, hogy ezen kölcsönös megértésen alapuló kapcsolat kereteiben kifejtett közreműködése során nem csekély vívmányokat szerzett a munkásságnak.

Hogy csak a közelmúlt eseményeire tekintünk vissza, még mielőtt a pincérség bérmozgoló-dása észlelhető lett volna, a munkásság anyagi érdekeinek védelmére illetékes helyeken a kezdeményező lépéseket megtette.

Annak előrebocsátásával, hogy az Egyesület vezetősége az általa tett első kezdeményező lépésnél arról győződött meg, hogy a bérek emelése iránt a munkaadók testületében a jóakarát nem hiányzott, úgy a legelső, valamint a megélhetési minimumot ismét nem fedő bérek fel-emelését javasolta.

Az ipar munkügyi bizottságaival több ízben közvetlenül tárgyalt a munkásság érdekében.

Ugy az Egyesület vezetősége, valamint a munkaadók testülete tudatában van annak, hogy éppen a Főpincérek Orsz. Egyesülete van hivatalos a két tényező között a kiegyenlítő szerepét, a kapcsolót, a javasló és közbenjáró szerepét betölteni. Ezen ügykezetében a munkásság anyagi érdekeinek védelmében a Főpincérek Orsz. Egyesülete el is érte a célját, mert e szent érdekek védelmében ma már nem is áll egyedül.

A legnagyobb elismeréssel adózik a testvér-egyesületek vezetőségének ama belátásáért, mellyel legjobban dokumentálták a Főpincérek Országos Egyesülete elvi és erkölcsi álláspontjának helyességét; ma ugyanis az a helyzet, hogy a munkásérdekek védelmében az Egyesület vezérével szerint a békülékenység szellemében a Szállodai, Ettermi- és Kávéházi Alkalmazottak Országos Szövetségével, valamint a Genfi Pincéregyesülettel karöltve együttesen munkálkodunk.

Ezen együttes munkálkodás eredményezte azt az elvitázhatatlan nagy vívmányt is, hogy a Szállodások és Vendéglátók Ipartestületében annak munkügyi bizottságával folyó hó 12-én órák hosszúságú tartó közös értekezleten nemcsak a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő bérjavításra vonatkozó részletes táblázatot volt alkalmunk módoztatni és elfogadtatni, hanem a munkásvédelem főbenjáró egyéb alapelveiben is messzemenőleg a legszebb eredményeket értük el.

Hogy mit műveltünk, megmondja majd az eredmény s megmutatja a közel jövő, mely a legszebb reményekre jogosít!

Szaktársak! Munkás testvéreink! Ezt akartuk s ezt kellett tudomástokra hoznunk.

A Főpincérek Orsz. Egyesülete.
Villósi János, Hajdu Vilmos,
titkár. elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszter. Új idők, új emberek — mondja a közmondás — és mi reméljük is, hogy Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztersége új időt jelent a magyar iparra és kereskedelemre. Egy a gyakorlati élet munkájában felnőtt szakember vette át a jelen időkben legfontosabb miniszteri tárca vezetését és eddigi működése valamint állásának elfoglalása alkalmából tett nyilatkozatai arra engednek következtetni, hogy egy oly ember került az ügyek élére, aki teljes mértékben átérzi a kor követelményeit és a kereskedelemnek annyira aktuális szabadságát. Örömmel üdvözljük új miniszterünket és reményteljes bizakodással kísérjük munkásságát.

A Budapesti Kávésok szakiskolájának vizsgálója. Jun. hó 24-én, szombaton délelőtt, tartatott meg az iskola Nyár-utcai helyiségében. A vizsgán a székesfőváros képviselőletében Littván Sándor iparoktatási igazgató, a tantulmányosság képviselőletében Wigh József szakfelügyelő jelentek meg, a Budapesti Kávésipartestület részéről Reiner Mór elnök, Gárdonyi József szövetségi elnök, Mészáros Győző és Klauber József előjárósági tagok vettek részt. A vizsgát Littván Sándor iparoktatási igazgató nyitotta meg és vezette; a kis számu — mindössze 12 — növendék értelmes és szép feleletei dicséretre válnak a szakiskola munkájának. Nem mulasztjuk el, hogy a szakiskola tanárainak nevét őszinte elismerésünk jeléül fel ne soroljuk, akik teljes odaadással mindent elkövettek, hogy a szakiskola a csekély létszám mellett is minél eredményesebb munkát produkáljon. E tanárok: dr. Hunyadi József, dr. Kricsfalussy István, Neuhold Ferenc és Váci Béla. Reméljük, hogy kartársaink a szakiskola eddigi eredményeitől lelkesítve és engedve az elnökség annyiszor ismételt felhívásának, a jövő tanévben jóval nagyobb számu tanoncot fognak az iskolába küldeni.

A bécsi kávéházak árai. Junius 20-án a bécsi kávéházak, tekintettel az élelmiszerek és üzemi cikkek drágulására, áraikat ismét 25—30%-kal fel-emelték. Így most a középkávéházakban a következő árat számítják: Fekete kávé 180—200 korona, tejeskávé 330—350 korona, tea minden nélkül 180—200 korona, tea rummal 330—350 korona, csokoládé 380—400 korona, málnaszörp szóddával 330—350 korona, tagylalt 600—650 korona, egy csésze mokka 260—280 korona.

A lakbérrendelet. A lakbérrendelet ügyében a főváros kereskedő- és iparostársadalmának érélyes állástoglalása eredménnyel járt és az üzlethelyiségek felszabadítása úgy látszik egyelőre elmarad. Amint a napilapok közleményeiből olvassuk, a lakbérrendelet megjelenése már csak napok kérdése és annak intézkedéseiről annak megjelenése után kartársainkat előreláthatólag lapunk jövő számában tájékoztatni fogjuk. Addig is figyelmeztetjük kartársainkat, hogy amennyiben nyomban a lakbérrendelet megjelenése után háziuraik részéről béremelést vagy telmondást kapnának, utbaigazítás végett forduljanak irodánkhoz.

A sör eladási árának megállapítása. A sör beszerzési árának emelkedése folytán a fővárosi kávéházakban a következő eladási irányárak állapították meg:

	Beszerzési ár	Fényüzemi adómentes időben dél előtt	Fényüzési adó- mentes időben f. adóval együtt
7 ^o -os palackban . . .	18.—	28.—	32.—
10 ^o 5 ^o -os sör palackban	24.—	37.—	41.—
13 ^o -os " " "	28.—	43.—	48.—
15 ^o -os " " "	34.—	53.—	60.—

Megjegyezzük, hogy folyó évi július 1-től kezdve ez a sör egész nap fényüzési adóköteles s így annak ára mindig 60 korona.

A főváros és a vigalmi adó. A székesfőváros, mint köztudomású, már a multban elhatározta, hogy a vigalmi adót azokra a kávéházakra és szórakozóhelyekre is kiterjeszti, ahol a közönség belépődíj nélkül zenei vagy egyéb szórakozásban részesül. Ez az intézkedés természetesen erősen érinti a zenészkávéházakat, ahol zene alkalmával minden egyes vendégtől fejenként 2 korona adót kíván beszedni. A tervezet most tanulmányozás tárgyát képezi és állástoglalásunkat a zenezakosztálynak a legközelebbi napokban megtartandó ülésén fogjuk leszögezni.

Ankét a Kereskedelmi és Iparkamarában. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elkészítette az ipartörvény végrehajtási utasítására vonatkozó tervezetét és azt az érdekeltségűeknek megküldve, június hó 25-én vasárnap délelőtt ankétet hívott egybe, melyen a Budapesti Kávésipar részéről Gárdonyi József szövetségi elnök és dr. Havas titkár jelentek meg. A részletes vita folyamán számos felszólalás történt, mely alkalommal a jogi személyek iparüzése tárgyában ipartestületünk álláspontját dr. Havas titkár tolmácsolta.

A magasabb cukortartalmú sör fényüzési cikké való minősítése. A magyar királyi pénzügyminiszter 1922. évi 78788. sz. rendeletének 2. §. 1. pontja szerint f. é. július hó 1-től kezdve: «Fényüzési tárgy a belföldön előállított sör abban az esetben, ha 15, vagy ennél magasabb cukorfoktartalmú van, még pedig a különböző elnevezésre való tekintet nélkül.» Az ezen sörtermékek utáni fényüzési adót már a termelő (gyáros) tartozik leróni, ennél fogva kartársaink az adó összegét már az átvétel alkalmával is leróják. Ez okból, minthogy a fényüzési vállalatok amugy is felszámlítanak fényüzési adót, a termelőnél (sörgyárnál) lefizetett fényüzési adó összege visszajár és a befizetett adóösszegből levonható. Ez célból a sörgyárnak, vagy a sörszállítónak minden egyes a nagykereskedelem keretében történő szállításról (cladásról) számlát kell adni a vevőnek. Ha a szállítások szállítójegyek ellenében történnek, akkor az ilyen szállításokat nem kell okvetlenül egyenként számlázni, hanem azok havonként is számlázhatók. A számlák másolatait mindenkor meg kell őrizni, ugyancsak az eredeti megrendeléseket is. Ezek a számlák az adóbevallási ívekhez hozzácsatolandók. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy f. é. július 1-től kezdve a 15, vagy ennél magasabb foktartalmú sör tekintet nélkül a fogyasztás helyére is idejére, fényüzési adó alá esik.

Jótekonnyalap befizetése. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy kartársaink egy része a jótekonny adományok megváltására szolgáló alaphoz hozzájárulását megtagadja. Minthogy ez az alap létesítése kartársaink érdeke és azt a közgyűlés jogkörében határozta el, felkérjük az illető kartársakat, hogy azt épp úgy, mint többi járulékaikat, fizessék be.

A Cukrárszok és a záróra. A Cukrász Ipartestület azzal a kéréssel fordult a belügyminiszterhez, hogy az ezen iparra fennálló zárókorlátozásokat megszüntetve, a cukrárszok záróját megfelelően hosszabbítsák meg. A belügyminiszter a kérelmet a Kereskedelmi és Iparkamarához adta le véleményezésre végett, mely szűkebbkörű értekezletet hívott egybe, amelyen a Vendéglős- és Kávésipartestület képviselői vettek részt. Ez alkalommal az a fellogás jegecesedett ki, hogy a békeállapot helyreállítása minden tekintetben kívánatos lévén, a záróra meghosszabbítása ellen nem emelünk kitogást, de megfontolandónak tartandó az a körülmény, hogy a sérelem esetleges teljesítése nem fog-e illetékelen versenyt támasztani a kávéházaknak és a vendéglőknek olyképp, hogy a szeszes italok fokozottabb kimérése révén a kávéházak és vendéglők közönsége elvonassék. Rámutatunk arra, hogy ma már csak a kávéipar zárórája van korlátozva és ez alkalommal tehát kívánatos lenne ennek a kérdésnek is a rendezése.

Munkások bejelentése. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy a munkaadók a segédszemélyzetnek munkába lépését és munkából való kilépését ipartestületünkél nem jelentik be, illetőleg a munkakönyveket leblýegzés végett vagy egyáltalán nem, vagy csak nagy késedelemmel mutatják be. Miután az 1884:XVII. t.-c., 103., illetve 106. §§-ai ezen bejelentéseket a munkaadó kötelességévé teszik és ennek elmulasztását pénzbüntetéssel büntetik, felhívjuk kartársainkat, hogy ezeket a bejelentéseket a törvényben előírt legkésőbb 14 napi határidő alatt mindenkor pontosan teljesítsék. Itt említjük meg, hogy a kávéházi alkalmazottak egy jelentékeny része mindeddig még lajstromozás végett nem jelent meg. Felhívjuk kartársainkat, hogy személyzetüket e kötelezettségük teljesítésére hívják fel.

Horváth Nándor Lövenstein M. utóda
Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőknek és kávéházainak állandó szállítója, IV., Türr István-utca 7. Telefon: 11—48.

*Minden előkelő kávéházban
a nyári idényben*

Susy-féle hűsítő italokat

a vendégeknek felszolgálnak

Vendégfősök, korcsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók

IFJ. GRÜNWALD MÓR

üveg és porcellán nagy raktárában
Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 6. szám
(a Ferencz József-híd közelében.)

Feljegyzési könyvek, pénztári iverk, bor- és forgalmi adó nyilvántartási könyvek. Figyelmeztetjük kartársainkat, hogy a luxusadó nyilvántartására szolgáló pénztári iverk, valamint feljegyzési könyvek, amelyek már a forgalmi adó nyilvántartására és lerovására is be vannak rendezve, elkészültek és irodáinkban a kartársak rendelkezésére állanak.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaság.

Rovatvezető: Molnár Gyula igazgató.

Üzleti és irodai órák délelőtt 8–2 óráig.

TELEFON: József 92-77

Bor.

Ertesítjük feleinket, hogy a váci püspökség borpincészetének borait bevezettük és e borokról legközelebb árjegyzéket fogunk feleink rendelkezésére bocsájtani.

Befőttek.

Befőttek.

Ugyancsak ezuton is tudomására hozzuk feleinknek, hogy a Weisz Manfréd-féle konzervgyárnál nagyobb mennyiségű befőttest kötöttünk le, amelyek kiváló minőségükről közismertek. E befőtteket a mindenkor legelőnyösebb nagybani napi áron bocsájtjuk teleink rendelkezésére.

Hordók, demionok vásárlása.

Szükségünk van nagyobb mennyiségű kifogástalan állapotban lévő üres hordókra, demionokra és egyéb üres edényekre. Amennyiben tehát feleink ilyenek felett rendelkeznek és azokat eladni szándékoznak, sziveskedjenek ezt nálunk bejelenteni.

Részvényalírás!

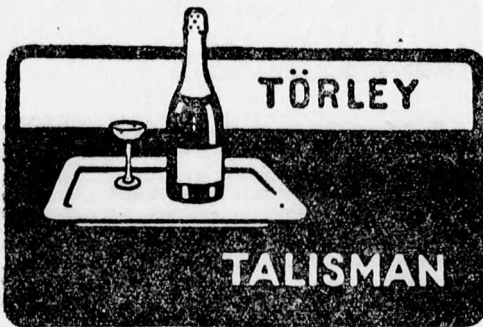
Ezuton is felhívjuk mindazon részvényeseinket, akik elővételi jogukkal éltek, hogy a jegyzett részvényekért járó összeget pénztárunknál mielőbb fizessék le. Ugyasintén kérjük azon teileinket, kik elővételi jogukat még gyakorolni kívánják, erre vonatkozó bejelentéseiket nálunk sürgősen tegyék meg, mert a részvényjegyzést néhány napon belül véglegesen lezárjuk.

Málnaszörp!

Felhívjuk vevőink figyelmét elsőrangú minőségű málnaszörpünkre, melyből csak mérsékelt mennyiség felett rendelkezünk és azt a napi árnál olcsóbban bocsájtjuk feleink rendelkezésére. Ajánljuk ennél fogva szükségletük mielőbbi fedezését.

Üres edények.

Felkérjük ezuton is feleinket, hogy a szállitásainknál felhasznált üres hordókat a szállítás napjától számított legkésőbb négy héten belül, míg az üres üvegeket és egyéb edényeket két héten belül okvetlenül szállítsák vissza raktárunkba, mert ellenkező esetben nem vállalhatunk felelősséget azért, hogy az edényekért felszámított betétet teljes egészében visszafizetjük.

AJÁNLJA A LEGUJABBAN KÉSZÜLŐ KÜLÖNLEGES
DESSERT-SÜTEMÉNYEIT, KÜLÖNLEGES
Tortáit és csomagolt Csokoládé - különlegességeit
a legjutányosabb viszonteladási árak mellett. Telefon 170-46.

FŐVÁROSI NAGYÜZEMŰ
KÁVÉHAZ ÉS VENDÉGLŐ
KERES

Gazdasági felügyelőt

Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba küldendőkk
„GAZDASÁGI FELÜGYELŐ”
CIMEN.

Legujabb különlegesség: „Hobé Grand Monarque“.

HOBÉ

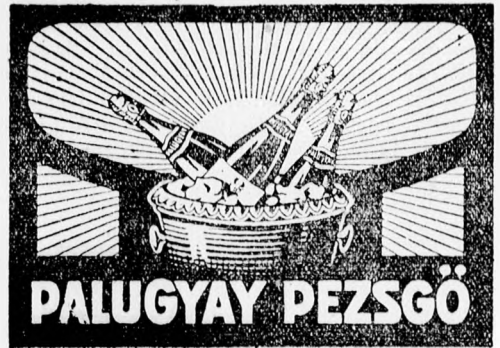
LIKÖRKÜLÖNLEGESEGEK

- Triple Sec
- Curacao
- Cherry-Brandy
- Kristálykőmény
- Cacao
- Vannília
- Maraschino
- Mocca
- Elixír

HOBÉTINE

TELEFON: 14-94

Hobé Damase és Társa
francia rendszerű nagy szeszárupároló rt.
Budapest :: Gyár és iroda VI., Lomb-utca 11.

HAUGG BELA RÉZMŰVES ÉS FÉMNYOMÓ
Budapest, VII., Akácfa-u. 47. Tel. J. 106-36.

Készít mindenféle szállodai és vendéglői vörörszedőnyt, kávéházi konyhatűzhelyt, kávéfőzőedényt, mosó- és takarékfűtőhely-tűstöt javításokat és angol onnai való önozásokat (cinezés) jutányosan eszközöl.

HAZAI IPAR FIGYELJÜNK! **HAZAI IPAR**

Piatnik Nándor és fia budapesti magyar kártyagyár gyártmányainak valóságára!

Óvakojunk a rossz utánzásoktól
Magyar játékkártyagyár rt.
Piatnik Nándor és fiai
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.
TELEFON: József 10-63.
Alapított: 1824.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé Transylvania sec

Idény (nyári) üzletek
éttermek, kávéházak, büffék, fürdő- és sporttelepek részére **asztalterítőt**, törölruhákat, pincérkabátokat mérsékelt kölcsöndijért szállít és megrendeléseket még elfogad a „HATYU“ Fehérnemű Kölcsönző Vállalat, V., Katona József-u. 41. (Margit-hídnál), Telefon 159-60 és 46-86.

COGNAC

CZUBA DUROZIER & Cie
FRANCIA COGNAC-GYÁR PROMONTOR
ALAPITTATOTT 1884.

Europa irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása. Igazgató: Schmeidek Tibor dr., Budapest, VI., Ó-utca 12.

Különleges Építési és Faipari Részvénytársaság
Budapest, VI. ker., Röpentyü-utca 62.
Telefon: 141-91, 131-56, 4-23
Sürgőnyim: „Külepít“

BERENDEZ ÉS ÁTALAKIT: szállodai, vendéglői, kávéházi, cukrászdai, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat, **GYÁRT ÉS LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT:** elsörendü kivitelü butorokat, konyha- és tömegbutorokat, kirakat portálokat, Stiller-rendszerü jég szekrényeket, szétszedhető amerikai hűsítőket és hűtőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat. Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák stb berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgálunk tervekkel és költségelőirányzatokkal.

Idénycikkek, u. m. fagyalt-, je-poharak megérkeztek és nagy választékban gyári áron kaphatók.

„Hungária“ üvegyári raktár
IV., Mária Valéria-utca 7. (az udvarban)
Dus választék a legolcsóbb gyári árak mellett.
Telefonhívó 2-99. Videki megrendelések a legpontosabban szállítanak.

Villamos világítás
Motorok, ventilátorok, csillárak szerelését, javítását és jókarban tartását s minden a szakmába vágó munkálatokat lelkiismeretesen végez és jutányosan vállal

Pollák Béla hat. eng. villanyszerelő
Sziv-utca 60. Tel. 42-46.